

μος ἐπὶ τῆς σιδηρᾶς γραμμῆς. Πλησίον του ἵσταται ὄρθιος ἕτερος ἀνὴρ κρατῶν ράκος καθημαγμένον.

Ὁ Βασίλης κυττάζει τὴν ἀτμομηχανήν, τοὺς ἐπιβάτας, τὸν λιπόθυμον καὶ λέγει κύπτων τὴν κεφαλὴν·

— Ἄς μὲ συλλάβουν!... Ἡθέλησα νὰ ἐκτροχιάσω τὴν ἀμαξοστοιχίαν!

[Ἐκ τῶν τοῦ Wessewolog Garschin]

Ο ΠΑΠ' ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Τὰ κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Νεοκάστρου (1921)

(Ἱστορικὸν διήγημα).

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἐπειδὴ προσήγγιζε τὸ ἅγιον Πάσχα (10 Ἀπριλίου) εἶχε δ' ἔλθει καὶ ἡ ἐβδομάς τῶν Παθῶν, οἱ Ἕλληνες ἀμάρτημα βαρὺ θεωροῦντες τὸ νὰ μὴ ἑορτάσωσι τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, ἤρχισαν ἀπὸ τῆς μεγάλης Πέμπτης ν' ἀπέρχωνται εἰς τὰς ἐστίας των διὰ νυκτὸς ὁμιληδόν, ἔμειναν δὲ μόνον εἰς τὰς θέσεις των 85 ἐν ὧν ἀρχηγοὶ καὶ στρατιῶται πολιορκοῦντες τὸ Νεοκαστρον, 56 δὲ τὴν Μεθώνην. Τὴν δευτέραν τῆς διακαινησίμου οἱ ἐν τῷ Νεοκάστρῳ πολιορκούμενοι ἰδόντες τὸ ὀλιγαριθμὸν τῶν πολιορκητῶν ἐποίησαν ἔξοδον ἀποφασιστικὴν ὑπὲρ τοὺς 600, ἤρξατο δὲ τοῦ πυρὸς πρῶτον τὸ ἐν τῷ φρουρίῳ πυροβολικόν. Τοὺς ὀλίγους πολιορκητὰς κατέπληξε κατ' ἀρχὰς τὸ ἀργὸν καὶ βαρὺ βᾶδισμα τῶν ἐξεληθόντων Ὁθωμανῶν, οἵτινες ἐπίτηδες πρὸ τοῦ ἐπιτεθῶσιν ἐποίησαν διαφόρους ἐπιδεικτικούς ἐλιγμούς ἵνα δειλιάσωσιν οἱ Ἕλληνες καὶ τραπῶσιν εἰς φυγὴν, ὅπερ καὶ θὰ ἐπετυγχάνετο ἐὰν μετὰ τούτων δὲν ἦσαν ὁ αἰδιδιμος τῆς Μεθώνης Γρηγόριος, ὃν ἀνεγνώριζεν ὅλος ὁ περὶ τὰ φρούρια στρατὸς ἀρχηγὸν ἀνώτερον, ὁ Δ. Παπατσόρης, ὁ Γιαννάκης Μέλιος, ὁ Γρηγόριος Συράκος, ὁ Ἀθαν. Γρηγοριάδης, ὁ Νικ. Πονηρόπουλος, ὁ Γυφτάκης καὶ ὁ ἀτρόμητος Παπ' Ἀναστάσις, οἵτινες ταχέως σκεφθέντες ἀπεφάσισαν νὰ πείσωσιν ὅλοι ἐπὶ τῆς γῆς ἐκείνης μᾶλλον, παρὰ νὰ διαλύσωσι τὴν πολιορκίαν· καὶ πρὸς τοῦτο ἐμψυχώσαντες καὶ τοὺς εὐαριθμούς στρατιώτας των κατέλαβον τὰς πρὸς ἀντίκρουσιν καταλλήλους θέσεις, διαιρεθέντες εἰς τρεῖς ὁμίλους ἀνὰ 25, 26, καὶ 28. Καὶ εἰς μὲν τὴν γραμμὴν τῆς ὑποχωρήσεως ἔμειναν ὁ ἐπίσκοπος Μεθώνης, ὁ πρωτοπαππᾶς Δ. Τσόρης καὶ ὁ Γρηγοριάδης μετὰ τοῦ ἐκ Πύλου Ἰωάν. Οἰκονομίδου, ἐπιτηροῦντες τὰ κινήματα τῶν ἐναντίων καὶ ἔτοιμοι

νὰ συντρέξωσιν ὅπου θὰ παρίστατο ἀνάγκη ἐνισχύσεως τῶν συμπολεμιστῶν, εἰς δὲ τὴν γραμμὴν τοῦ μετώπου ἐτάχθησαν ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ Μέλιος, Πονηρόπουλος καὶ Γυφτάκης, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὁ Συράκος καὶ ὁ Παπ' Ἀναστάσις. Εἰς τρεῖς δὲ φάλαγγας καὶ οἱ Ὁθωμανοὶ μερισθέντες ἐπετίθησαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὡς τυφλοὶ, ἐλπίζοντες ὅτι θὰ δυνηθῶσι τόσον ὀλίγους ὄντας νὰ τοὺς συλλάβωσι ζωντανούς, καὶ οὕτως ἡ σύρραξις ἐγένετο τρομερὰ καὶ μετ' ἴσης ἐκατέρωθεν λύσεως. Ἀλλ' οὕτε οἱ Ὁθωμανοὶ ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν ὁρμῇ κατάρθρωσαν νὰ τρέψωσι τοὺς Ἕλληνας, οὕτε καὶ τούτων ἡ ἀκλόνητος καρτερίᾳ ἡδυνήθη ν' ἀποκρούσῃ εἰς τὰ ὀπίσω ἐκείνους. Ἐπὶ ὧραν πολλὴν αἱ σφαῖραι τῶν κανονίων καὶ αἱ βόμβαι ἐρείπτοντο χαλαζηδόν, τὰ δὲ πυροβόλα ἐκρότου ἀπαύστως καὶ ἐκ τῶν βρόντων ἀντήχουν οἱ γύρω βουνοί. Ὅλοι δὲ ἀρχηγοὶ καὶ στρατιῶται ἐξεπλήρουν τὸ καθήκον των λαμπρῶς, ἀλλ' ὑπὲρ πάντας διεκρίθη ὁ Παπ' Ἀναστάσις, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ βαθυκυάνου λευκοστίκτου μανδηλίου του τὸ καλυμμαύχιόν του περιδέσας, καὶ τὰς ἄκρας τοῦ ἀντερριῦ του ἀναζωσθεὶς, ἐμάχετο ὄρθιος, φίλων καὶ ἐχθρῶν τὸν θαυμασμὸν ἐπισπώμενος. Μὲ ὄψιν πυρωμένην διέτρεχε τὴν γραμμὴν τῶν στρατιωτῶν του, ἐνθαρρύνων τοὺς μικροψυχήσαντας, ἐπαινῶν καὶ τὴν φιλοτιμίαν ὑποκινῶν τῶν ἀνδρείων, καὶ φυσέκια διανέμων εἰς τοὺς τοιούτων δεομένους. Ὅτε δ' ἐκ τῶν ὀπισθεν βράχων ἐφάνη καταβαίνων ὑπὸ 36 στρατιωτῶν ἀκολουθούμενος ὁ τὴν πολιορκίαν τῆς Μεθώνης τηρῶν γενναῖος καὶ εὐκίνητος Παν. Ντούφας, ὃν οἱ Ἕλληνες δι' ἐπίτηδες πεζοῦ εἰδοποίησαν ἅμα τῇ ἐξόδῳ τῶν Ὁθωμανῶν, πρῶτος καὶ μόνος ὁ Παπ' Ἀναστάσις μετέτρεψε τὴν ἄμυναν εἰς ἐπίθεσιν ἐξεληθὼν τοῦ ταμπουρίου καὶ ῥιφθεὶς ταχύς κατὰ τῶν ἐχθρῶν, δὲν ἐβράδυναν δὲ καὶ οἱ λοιποὶ νὰ τὸν μιμηθῶσι, καὶ οὕτω προσδραμόντος καὶ τοῦ Ντούφα ἐν ὁρμῇ καὶ βοῇ, οἱ Τούρκοι δὲν ὑπέμειναν, ἀλλ' ἐφυγον ὡς θῶες ὠρούμενοι καὶ ἐν ἀλαλαγμοῖς ἀπελπισίας καὶ συγχύσεως εἰς τὸ φρούριον εἰσερχόμενοι. Ἰκανοὶ δ' ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν, πλείονες ἐπληρώθησαν καὶ δύο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐζωγραήθησαν· τῶν δὲ τιμῶν τῆς ἡμέρας ἀπήλαυσεν ὁ Παπ' Ἀναστάσις πρῶτος, μετ' ὃν ὁ Ντούφας καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχηγοί.

Τὴν αὐτὴν ὁμῶς ἡμέραν ἐπέπρωτο νὰ δοκιμασθῇ καὶ ἡ πατριωτικὴ αὐταπαρνήσις τοῦ πρώτου διὰ δοκιμασίας σκληροτάτης, τῆς ἀπωλείας τοῦ μόνου υἱοῦ του Μήτρου, διὰ τὴν φιλοτιμίαν καὶ γενναϊότητα τοῦ ὁποῖου ὁ ἀτυχὴς πατὴρ ἐδικαιούτο νὰ ὑπερφηανεύηται. Ἐφανεύθη δ' ἐμπεσὼν εἰς ἐνέδραν τῶν Μεθωναίων Τούρκων μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ντούφα

ἀπελθόντος, ὡς εἶδομεν, πρὸς ἐπικουρίαν τῶν ἐν Νεοκάστρῳ μαχομένων. "Οτε τὸ πικρὸν μῆ-
νυμα ἦλθεν εἰς τὸν Παπ' Ἀναστάσι, ὁ δυστυ-
χῆς πατὴρ ἤσθάνθη τὰ γόνατά του λυγίζοντα
καὶ τὴν κεφαλὴν του ζαλόεσαν· οὐχ ἦττον ἡν-
δρίσθη, ἐκράτησε τοὺς λυγμούς του, κατέπνιξε
δι' ἀγῶνος ὑπερανθρώπου τὰ δάκρυά του, καὶ
κρύψας εἰς τὸ βάθος τῆς εὐγενοῦς αὐτοῦ καρ-
δίας τὴν ὀδύνην του καὶ περ κατασπαράττου-
σαν αὐτόν, ἔδειξεν εἰς ὅλους πρόσωπον ἄλυπον,
ἡκούσθη δ' εἰπὼν ἐν βαθείᾳ στοναχῇ:

— Δόξα σοι ὁ Θεός· δόξα νάχης, Θεέ μου!
Ὁ αἰείμνηστος τῆς Μεθώνης Γρηγόριος, ὅστις
βραδυτέρον ἔπεσεν ἐπὶ τῆς Σφακτηρίας κατὰ
τῶν Αἰγυπτίων πολεμῶν, συμπονῶν τῷ Παπ'
Ἀναστάσι, τῷ εἶπε δακρύων·

— Σὲ λυποῦμαι, ἀδελφέ μου. Σὲ λυποῦμαι
διὰ τὸ δυστύχημα ὅπου ἔπαθες· ἀλλὰ σὺ πα-
ρηγορήσου· διότι εἰς τοὺς ἀπογόνους σου θὰ ἀ-
φήσης τὸ δικαίωμα νὰ καυχῶνται ὅτι καὶ ἄλ-
λους μετὰ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν θεοὺς εἶχες καὶ
ἐλάτρευες, τὴν πατρίδα καὶ τὴν πίστιν, χάριν
τῶν ὁποίων ἀγογγύστως καὶ τὰ πάντα ἐθυ-
σίαζες...

Καὶ ὁ τῆς Μεθώνης κατὰ τοῦτο ἐπροφήτευσεν·
διότι ἡ μνήμη τοῦ Παπ' Ἀναστάσι, ὡς φίλου
τῆς πατρίδος καὶ τῆς πίστεως, παρέμεινεν ἱερὰ
παρὰ τοῖς συμπολίταις αὐτοῦ, τοιαύτη δὲ βε-
βαίως καὶ ἐσαεὶ θὰ παραμείνῃ.

Ἡ νίκη ἐν τούτοις τῆς 11 Ἀπριλίου καθ'
ὅλην τὴν ἐπαρχίαν αὐθημερὸν κοινολογηθεῖσα
ἐπανεφέρεν εἰς τὰς θέσεις των τοὺς διὰ τὴν ἐορ-
τὴν τοῦ Πάσχα εἰς τὰ χωρία των ἀπελθόντας
στρατιώτας. "Εκτοτε δ' ἐξήρχοντο οἱ Ὀθωμανοί
κατὰ τῶν Ἑλλήνων τακτικῶς, οὐχὶ ὁμῶς
καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, μεθ' ἧς ἐξήλ-
θον τῇ 11 Ἀπριλίου, περιοριζόμενοι μόνον κατὰ
τὸ βαροῦσι (πρόαστειον) καὶ περὶ τὴν κατὰ τὸ
μέρος τῆς ξηρᾶς περιφέρειαν τοῦ φρουρίου, ὅπου
καὶ ἐγίνοντο συνεχῶς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν πο-
λιορκητῶν ἀκροβολισμοὶ καὶ μάχαι, καθ' ἃς
ὁμῶς πάντοτε ἀποδεκατιζόμενοι ἐπανήρχοντο
κατησχυμένοι εἰς τὸ φρούριον. Ἐλαττωθέντων
δὲ καὶ τῶν τροφίμων των, συνηλαττώθησαν καὶ
αἱ σωματικαὶ αὐτῶν δυνάμεις, καὶ σὺν τῇ κα-
ταπτώσει τούτων ἐμαραίνετο καὶ ἡ ψυχικὴ των
ἀλκή. Μ' ὅλα ταῦτα ἐπέμενον εἰς τὴν ἀντίστα-
σίν των, δις λαβόντες τροφὰς ἐκ τοῦ στερήμα-
τος τῶν ἐν Μεθώνῃ ὁμοφύλων των, πάντοτε δ'
ἐλπίζοντες εἰς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στόλου τὴν
ἀντίληψιν.

"Οτε ὁμῶς ἀντὶ τούτου τῇ 18 Μαΐου ἐνεφα-
νίσθησαν πρὸ τοῦ λιμένος τῆς Πύλου δύο Σπε-
τσιωτικὰ πολεμικὰ ὑπὸ τοῦ Νικολ. Μπόταση
καὶ τοῦ Ἀναστ. Κολανδρούτσου πλοιαρχούμενα,
καὶ οὕτω παρημποδίσθη καὶ ἡ ἐκ τοῦ φρουρίου

Μεθώνης εἰς τὸ τοῦ Νεοκάστρου ἀποστολὴ τρο-
φίμων καὶ ἄλλων χρησίμων εἰδῶν, ἄτινα, ἂν
καὶ ὀλίγα, ἦσαν πάντοτε βοηθητικὰ εἰς παρά-
τασιν τῆς ἀντιστάσεως, τότε ἀναλωθεῖσαι καὶ
αἱ ἐναπομένουςαι ὀλίγαι τροφαὶ των ἐξέλιπον
παντελῶς, ὥστε ὑπερμεσούντος τοῦ Ἰουνίου κα-
τήνησαν νὰ τρώγῃσι τοὺς ἐν τῷ φρουρίῳ εὐρε-
θέντας ἵππους καὶ ὄνους, μεθ' οὓς καὶ τὰς μυο-
γαλᾶς καὶ τοὺς κύνας. Ἐπασχον δὲ καὶ λει-
ψυδρίαν, διότι οἱ Ἕλληνες ἀπ' ἀρχῆς τῆς πο-
λιορκίας κρημνίσαντες ἀψιδὰς τινὰς τοῦ ὑδρα-
γωγείου διέκοψαν τὴν εἰς τὸ φρούριον ῥοὴν τοῦ
ὑδάτος, τῶν πλείστων δὲ καὶ τῶν ἐν τῷ φρου-
ρίῳ φρεάτων στερευσάντων, οἱ Ὀθωμανοί, κατὰ
συμβουλήν τοῦ τότε εὐρεθέντος ἐκεῖ μισέλλη-
νος Αὐστριακοῦ ὑποπροξένου Λεόνες, ἔβραζον
θαλάσσιον ὕδωρ διὰ δύο σωληνούχων λεβήτων
καὶ ἔπινον τὸ ἐκ τοῦ ἀτμοῦ κατασταλάζον.

Ἄλλ' αἱ συνέπειαί τοιαύτης διαίτης εὐκολον
νὰ ἐννοηθῶσι. Νόσοι ποικιλογενεῖς τοὺς πολιορ-
κούμενους ἐμάστιζον, πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν καὶ
ἀπέθνησκον. Ἀξιοθαύμαστος δὲ ἡ εἰς τσαῦτα
δεινὰ ἀντοχὴ τῶν Ὀθωμανῶν, οὔτινες τῇ 8ῃ
Ἰουλίου ἐποίησαν καὶ τὴν τελευταίαν περὶ σω-
τηρίας των δοκιμὴν διὰ νυκτὸς διευθύναντες εἰς
Μεθώνην λέμβον εὐπετῇ, ἧς ἐπέβαινον δύο τῶν
συντρόφων των. Οὗτοι ἐπιδεξιῶς διαλαθόντες
τὴν προσοχὴν τῶν ἡγκυροβολημένων Σπετσιω-
τικῶν καὶ αἰσίως διαπεραιωθέντες εἰς Μεθώνην,
ἀνήγγειλαν τὴν ἐκ τῆς ἐλλείψεως των τροφίμων
ἀπελπισίαν τῶν ἐν Νεοκάστρῳ, καὶ ἐξ ὀνόματος
αὐτῶν ἐζήτησαν τὴν συνδρομὴν τῶν Μεθωναίων
ἀδελφῶν, οὔτινες καίτοι μὴ ἀφθονοῦντες καὶ αὐ-
τοὶ τροφῶν, ἐν τούτοις ἐπειδὴ τοῖς ἦτο θρησκευ-
τικῶς ἀπηγορευμένον τὸ νὰ μὴ βοηθῶσι τοὺς
ὁμοθρήσκους, ἔτι δὲ φοβούμενοι καὶ τὰς τοῦ
προφήτου καὶ τοῦ βασιλέως αὐτῶν κατάρας,
ἐὰν δι' ἀδιαφορίαν των ἔπιπτεν εἰς χεῖρας τῶν
Ρωμαιοῶν τὸ βασιλικὸν τοῦ Νεοκάστρου φρου-
ριον, ἀπεφάσισαν νὰ βοηθήσῃσι κατὰ τὸ ἐνὸν
τοὺς κινδυνεύοντας ἀδελφοὺς των. Ἐφοπλίσαν-
τες δὲ πλοῖον ἐκ τῶν κοινῶς καλουμένων *μπό-
ρων*, καὶ εἰσβιβάσαντες ἐπ' αὐτοῦ 25 ἐκ τῶν
ἀνδρειοτέρων συντρόφων των, τὸ ἐφόρτωσαν
διάφορα ἤδη καρπῶν καὶ τροφίμων καὶ τὸ ἀ-
πέλυσαν, ἐπιτυχίαν ἐπευχθέντες διὰ τὸ Νεό-
καστρον. Ἀλλὰ τὰ δύο Σπετσιωτικὰ, ἀπαρφυ-
λάττοντα ὡς τὸν μῦν ἢ γαλῆ» καθ' ἣν στι-
γμὴν παραπλέον τὴν ἀκτὴν ἵνα ὑποστηρίξηται
καὶ ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις πυροβολοστοι-
χιῶν, ἀνήγετο διὰ τὸν εἰς τὸν λιμένα Πύλου
εἰσπλουν, τὸ ἐπλησίασαν ταχέως μὲ πρόθεσιν
νὰ γείνῃσι κύριοι αὐτοῦ αὐτάνδρου. Καὶ τούτου
μὲν ἀπέτυχον διὰ τοὺς ἐκ τῆς Μεθώνης κανο-
νισμούς καὶ ἀδιακόπους βομβισμούς, ὡς
καὶ διὰ τὴν ἀπεγνωσμένην ἀμυναν τῶν ἐν τῷ

πλοίοι Ὀθωμανῶν, ἠνάγκασαν ὁμῶς αὐτὸ νὰ ἀνακρούσῃ πρὺμναν ἀπρακτον, φέρον ἐπτά ἐκ τοῦ πληρώματός του φονευμένους, τοὺς δὲ λοιποὺς ὅλους σχεδὸν πληγωμένους. Ἐκ δὲ τῶν Ἑλλήνων ναυτικῶν ἐπληρώθησαν καιρίως δέκα ἐπτά, τοὺς ὁποίους καὶ διηύθυναν πρὸς νοσηλίαν εἰς Φιλιατρά, ἐνθα καὶ χειροῦργος τοὺς ἐπεσκέφθη, καὶ τὰ πρὸς ἱασίν των ἀναγκαῖα ὑπῆρχον σχετικῶς ἀφθονα, ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν τότε περιστάσεων.

Οἱ ἐν τῷ Νεοκαστρῷ πολιορκούμενοι μετὰ τὴν ἀποτυχίαν ταύτην τῶν Μεθωναίων ἔπαυσαν τοῦ λοιποῦ νὰ δίδωσιν εἰς τοὺς ἀδυνάτους μερίδας ἐξ ὧν εἶχον ὀλίγων τροφίμων, ἄτινα νῦν ἀπετέλουν κρέατα ἵππων, ὄνων, γαλῶν, κυνῶν, βεβρασμένα δέρματα καὶ φύλλα συκῆς, καὶ ἕνεκα τούτου τῇ 14ῃ Ἰουλίου ἐξῆλθον τοῦ φρουρίου 125 ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐπικαλούμενοι τὸ ἔλεος τῶν πολιορκητῶν, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὁποίων ἀπέστειλαν αὐτοὺς εἰς Κυπαρισσίαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γεν. Ἐφορίας, ἥτις ἀξιεπαίνως τοὺς περιέθαλψε κατασιγᾶσα διὰ τροφῆς τὴν πεῖνάν των καὶ δι' ἐνδυμάτων καλύψασα τὴν γυμνότητά των.

Μετὰ τούτους ἐνθαρρυνθέντες ἐξῆλθον καὶ ἄλλοι, οὓς οἱ ἀρχηγοὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸν ἐν τῷ λιμένι σκόπελον Χελωνάκι, ἐφ' ὑποσχέσει νὰ τοῖς πέμπωσι τακτικῶς ὕδωρ καὶ τὰς ἡμερησίας ἀπαραιτήτους τροφάς. Καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ἐτήρησαν τὴν ὑπόσχεσίν των, ἀλλ' ἔπειτα μὲ ἀπανθρωπίαν ἀξίαν στιγματισμοῦ τοὺς ἄφησαν εἰς τὴν τύχην των, ὥστ' ἐκ τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης κατελύθησαν ὅλοι διὰ τοῦ ὀδυνηροτέρου μαρτυρίου.

Ὁ Βύρων δέκα ἔτη πρὸ τοῦ 1821 εἰς τὰς Τουρκικὰς τυραννίας ἀφ' ἐνὸς ἀφορῶν καὶ προορῶν ἀφ' ἐτέρου προσεχῇ τὴν ἐλληνικὴν ἐξέγερσιν, ἔγραψεν: «Ὅταν δὲ φθάσῃ ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικήσεως, οἱ Ὀθωμανοὶ ἄς ἐπικαλεσθῶσι τὸ ἔλεος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἄς μὴ ἐλπίζωσιν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπιείκειαν.»

Ὅτι καλῶς ὁ Βύρων προέγνω, μαρτυροῦσι δυστυχῶς καὶ τὰ ἄρτι ῥηθέντα καὶ ὅσα ἐφεξῆς θὰ ἱστορήσωμεν.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Σ. Ν. ΚΑΡΑΒΙΤΗΣ.

Ὁ Σουΐφτ ἔλεγεν ὅτι οἱ καυχώμενοι διὰ τοὺς προγόνους των εἶνε ὡς τὰ γεωμήλα τῶν ὁποίων τὸ καλλίτερον μέρος κρύπτεται ὑπὸ τὴν γῆν.

Ἡ φύσις ἀγνοεῖ τὴν ὑποκρισίαν· ἡ εἰλικρίνεια εἶνε ὁ πρῶτιστος νόμος τῆς φύσεως ὡς εἶνε ὁ πρῶτιστος νόμος τῆς ἡθικῆς.

ΤΟ ΚΑΛΟ ΨΕΜΜΑ

Ἵς τ' ἀντικρυνό μας τὸ χωριὸ
ποῦ ἥλιος δὲν τὸ πιάνει
ὁ Γιάννης θέλει τὴ Μαριῶ
κι' αὐτὴ θέλει τὸ Γιάννη.

Κ' ἐνῷ ἀγαπιῶνται 'ἄν τρελλοὶ
καὶ πέφτουν τοῦ θανάτου,
ἓνας 'ς τὸν ἄλλον δὲν μιλεῖ,
δὲν λέει τὸν ἔρωτά του.

Καὶ μένουν πάντα μυστικὰ
μὲς 'ς τὴν καρδιά θαμμένα
τόσα ὀνείρατα γλυκὰ
ποῦ σβύνουν ἓνα ἓνα.

Περνοῦνε μῆνες καὶ καιροί,
χρόνια περνοῦν ἀκόμα,
κι' ὁ ἔρωτάς των δὲν 'μπορεῖ
ν' ἀνέβῃ εἰς τὸ στόμα.

Κ' ἔτσι καθένας των πονεῖ
κ' ἐλπίδα δὲν τοὺς μένει·
ὁ νηὸς τὴν κόρη τυρνανεῖ
κ' ἡ νηὰ τὸν νηὸ τρελλαίνει.

Μιὰ 'μέρα, ὅχι, μιὰ βραδεῖα,
ἦταν μεγάλο θᾶμμα,
καθόντουσαν 'στὴν ἀμμουδιὰ
ἡ νηὰ κι' ὁ νηὸς ἀντάμα.

— Γιάννη, τοῦ 'φώναξ' ἡ Μαριῶ,
μιὰ κόρη σὰς ἀφίνει,
τὴν Κυριακὴ μὲς 'ς τὸ χωριὸ
ὁ γάμος μου θὰ γίνη.

— Μὲ ποιόν; ὁ Γιάννης τὴν 'ρωτᾷ,
ποῖος θ' ἄχῃ τέτοια χάρι;
κι' αὐτὴ τοῦ λέει καμαρωτὰ
— Μὲ κάποιον παλληκάρη...

Πετιέτ' ὁ Γιάννης 'στὴ στιγμὴ
κι' ὀλόρθος τὴν κυττάζει,
τὸν πνίγουν ἀναστεναγμοὶ
κ' ἡ ὄψι του χλωμιάζει.

— Μαριῶ, χωρὶς νὰ σὲ 'ντραπῶ
νὰ, τὴν καρδιά μου ἀνοίγω,
δυσὸ χρόνους τώρα σ' ἀγαπῶ,
'πανδρεύεσαι; θὰ φύγω.

— Θὰ φύγῃς εἶπες; ποῦ θὰ πᾶς;
ὅχι, κοντὰ μου μένε,
σ' τῶπα νὰ 'δῶ ἂν μ' ἀγαπᾷς,
τὸ πιστεύεις καὶ μένε;

Δὲν ἦταν τρόπος νὰ σ' τὸ 'πῶ
τί ὠφελοῦσε τάχα